

BNP WIJST ING DE WEG

TEKST: JACQUES POTUIJT (FINANCIËEL CONSULTANT)

BNP Paribas doet niet anders en ING moet ernaar terug: traditioneel bankieren. Terwijl ING wankelde, kwam BNP vooral hiermee redelijk ongeschonden de crisis door.

De kredietcrisis heeft de kaarten in de financiële sector grondig geschud. Na inmiddels vijf kwartalen waarin banken en verzekeraars dankzij steun van overheden en monetaire autoriteiten opkrabbelden, kunnen de winnaars van de verliezers worden gescheiden. De laatste, al dan niet genationaliseerd, zullen nog lang moeten worstelen met de staatssteun die vaak als een molensteen om hun nek hangt. Financiële instellingen die redelijk ongeschonden door de crisis rolden missen die handicap, maar profiteren wel volop mee van de generieke steun die monetaire autoriteiten tot op de dag van vandaag verlenen in de vorm van extreem lage rentetarieven.

De verhouding tussen verliezers en winnaars wordt nog schever doordat de eerste moeten herstructureren waarbij bedrijfsdelen worden afgestoten die door de laatste voor een aantrekkelijke prijs kunnen worden opgepikt. Zo'n partij die ondanks de crisis de wind in de zeilen kreeg is BNP Paribas. Deze Franse bank kon eind 2008 voor een voordelig prijsje de mooiste bancaire onderdelen uit het ontmantelde Fortis verwerven (effectief per 15 mei 2009).

Het is wat ironisch dat juist BNP Paribas zich zo goed heeft gehouden. In augustus 2007 waren het immers twee van haar beleggingsfondsen die de inkoop van aandelen moesten staken en daarmee het eerste signaal van de naderende kredietcrisis afgaven. De vroege kennismaking met de kredietcrisis heeft BNP Paribas mogelijk extra alert gemaakt en het bestuur in staat

gesteld tijdig voorzorgsmaatregelen te treffen.

Frappant is hoelang de kredietcrisis door sommige insiders die beter hadden moeten weten, is ontkend. ING acquireerde er in de eerste helft van 2008 nog lustig op los en spendeerde ruim 2 miljard euro aan de overname van de pensioenactiviteiten van Banco Santander, de Amerikaanse pensioenbeheerder Citistreet, en Interhyp, de grootste hypotheekbemiddelaar in Duitsland.

Ook BNP Paribas moest, tegen wil en dank, financiële steun van de Franse staat ontvangen, maar de Europese Commissie legde vorig jaar november weinig in de weg toen de helft werd afgelost. ING, dat naar het schijnt verantwoordelijk wordt gehouden voor zijn

aandeel in de kredietcrisis, kan echter op veel minder inschikkelijkheid rekenen.

SUCCES WERD ACHILLESHIEL

Van een volledige analyse van waarom het zo mis kon gaan met ING zou een historicus zijn levenswerk kunnen maken. ING is immers Nederland op een wat kleinere schaal. Niet voor niets voert ING een oranje leeuw in zijn vaandel. Naast financiële, economische en technologische factoren zou die historicus zeker ook ruim aandacht moeten besteden aan alle politieke factoren die meespeelden bij de vorming van het financiële conglomeraat uit Nationale Nederlanden, Middenstandsbank, Postgiro en een lange reeks buitenlandse overnames.

Nog in 2007 droomde ING ervan de grootste financiële speler in de wereld te worden. En laten we eerlijk wezen, de wijze waarop het bedrijf met ING Direct binnen luttele jaren de meest toonaangevende internetbank uit de grond stampte, dwong alom bewondering af. Maar ING Direct blijkt achteraf gezien ook de achilleshiel. De reusachtige hoeveelheid spaargeld die de internetbank wist aan te trekken moest snel rendabel worden gesteld en de Amerikaanse hypotheekgedekte effecten, door ratingbureaus van een 'triple A' voorzien, leken voor ING als manna uit de hemel te vallen. De rest is, zoals men zegt, geschiedenis.

Aan de reeks snel oplopende jaarwinsten kwam in 2008 abrupt een einde. Na een recordwinst van 11 miljard euro vóór belasting in 2007, verloor ING zowel in 2008 en 2009 volgens dezelfde maatstaf zo'n anderhalf miljard euro per jaar. Fiscale compensatie matigde de nettoverliezen in beide jaren tot op het eerste gezicht nog overko-

